

Konkurrenceloven

3. udgave

Med kommentarer af

Kirsten Levinsen

under medvirken af

Frederik André Bork

Pernille Hollerup

Michael Klöcker

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Konkurrenceloven med kommentarer

3. udgave, 1. oplag

© 2009 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Morten Højmark
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Jysk Bogbind, Holstebro

Printed in Denmark 2009
ISBN 978- 87-574-1573-5

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	33
Forkortelser	35
Liste over forordninger og meddelelser	37
Konkurrenceloven	41
Dansk konkurrencelovgivning siden 1929	61
Dansk konkurrencelovgivning 1929-1997	61
Konkurrenceloven fra 1998	64
Konkurrencelovsudvalget	64
Udvalgsbetænkningen	65
Lovforslaget	67
Folketingsbehandlingen	68
Konkurrenceloven fra 2000	70
Lovforslaget	71
Folketingsbehandlingen	72
Konkurrenceloven fra 2002	74
Lovforslaget	74
Folketingsbehandlingen	75
Konkurrenceloven fra 2005	76
Lovforslaget	76
Folketingsbehandlingen	78
Konkurrenceloven fra 2007	79
Lovforslaget	80
Folketingsbehandlingen	81
Ændring af konkurrenceloven i 2008	81

Kapitel 1. Lovens formål og anvendelsesområde	83
§ 1	83
Forarbejder	83
Generelt	83
Formål og midler	84
Effektiv samfundsmæssig ressourceanvendelse	84
Virksom konkurrence	87
§ 2	90
1. Forarbejder	90
2. Generelt	91
2.1. Det materielle anvendelsesområde	91
2.2. Det geografiske anvendelsesområde	92
3. Virksomhedsbegrebet	93
3.1. Definition	93
3.2. Fysiske personer	96
3.3. Liberale erhverv	97
3.4. Agenter	98
3.5. Brancheorganisationer, foreninger og fagforeninger	98
3.6. En økonomisk enhed	101
3.7. Offentlig erhvervsvirksomhed	101
3.7.1. Aktiviteter af almen interesse	104
3.7.2. Offentlig in house produktion	107
4. Myndighedsudøvelse	108
5. Konkurrencebegrænsninger	113
5.1. Generelt	113
5.2. Statslige konkurrencebegrænsninger	115
5.2.1. Offentlig regulering	115
5.2.2. Direkte eller nødvendig følge	117
5.3. Kommunale konkurrencebegrænsninger	122
5.3.1. Fastsat	123
5.3.2. Nødvendig	123
5.3.3. Pålagt ved lovgivning	124
5.3.4. Beslutninger fra kommunale fællesskaber	125
6. Kompetent myndighed	127
6.1. Konkurrencebegrænsninger uden samhandelspåvirkning	127
6.2. Konkurrencebegrænsninger med samhandelspåvirkning	131
7. Henvendelsesinstitutet	133

§ 3	139
1. Forarbejder	139
2. Generelt	141
3. Forhold reguleret ved kollektive overenskomster	141
3.1. Egentlige løn- og arbejdsforhold	141
3.2. Betydningen af en kollektiv overenskomst	142
3.3. Udpegning af bestemte pensions- eller forsikringsselskaber	143
4. Arbejdsretlige kampskridt	146
5. Ikke-fastansattes udøvelse af erhvervsvirksomhed	147
6. Begrænsning af tredjemands erhvervsinteresser	150
7. Kollegiale vedtægter	152
8. Jobklausuler	153
9. Indhentelse af oplysninger	155
§ 4 (Ophævet)	157
§ 5	158
Forarbejder	158
Til stk. 1 – Aftaler mv. inden for samme virksomhed eller koncern	158
Til stk. 2 – Fastsættelse af nærmere regler	160
Bkg 1029 om aftaler inden for samme virksomhed eller koncern	160
Vertikale koncernaftaler	160
Horisontale koncernaftaler	162
Interne aftaler i andelsvirksomheder	164
§ 5 a (Medforfatter Pernille Hollerup)	172
1. Forarbejder	172
2. Markedsafgrænsningens betydning	172
2.1. Generelt	172
2.2. Ankeadgang	177
3. Produktmarkedet	179
3.1. Generelt	179
3.2. Efterspørgselssubstitution	179
3.2.1. SSNIP-testen	180
3.2.2. Priselasticitet og korrelationsmetoder	184
3.2.3. Priser og prisdiskrimination	186
3.2.4. Skifteomkostninger	187
3.2.5. Funktionalitet/Produktkarakteristika	188
3.2.6. Forbrugerpræferencer	192
3.2.7. Handelsmønstre	193

3.3.	Udbudssubstitution	194
3.3.1.	SSNIP-testen	194
3.3.2.	Designreglen	195
4.	Det geografiske marked	197
4.1.	Generelt	197
4.2.	Efterspørgselssubstitution	198
4.2.1.	SSNIP-testen	198
4.2.2.	Priser og markedsandele	199
4.2.2.1.	Varierende markedsandele	200
4.2.2.2.	Meget høje markedsandele	200
4.2.2.3.	Lave markedsandele	201
4.2.3.	Handelsmønstre	201
4.2.4.	Transportomkostninger	203
4.2.5.	Juridiske barrierer, kvoter og kapacitetsbegrænsninger	204
4.2.5.1.	Lovbestemte autorisationskrav	204
4.2.5.2.	Kvoter og tariffer	205
4.2.5.3.	Kapacitetsbegrænsninger	206
4.2.5.4.	EU-harmonisering/produktstandarder	207
4.2.6.	Forbrugerpræferencer	208
4.3.	Udbudssubstitution	210
5.	Særlige forhold	211
5.1.	Substitutionskæder	211
5.2.	Envejs-substitution	214
5.3.	Rutemarkeder	215
6.	Potentiel konkurrence	216
7.	Til stk. 2 – Inddragelse af ekstern sagkundskab	219
Kapitel 2. Forbud mod visse konkurrencebegrænsende aftaler		221
§ 6		221
Forarbejder		222
1.	Forholdet til § 11	222
2.	Systematikken for bestemmelsens anvendelse	224
2.1.	Aftaler uden mærkbar samhandelspåvirkning	224
2.2.	Aftaler med mærkbar samhandelspåvirkning	226
3.	Samhandelspåvirkning	228
3.1.	Generelt	228
3.2.	Handelen mellem medlemsstater	229
3.3.	Påvirkning	229
3.4.	Indflydelse på samhandelen	230

3.5.	Arten af produktet	232
3.6.	Mærkbarhed, herunder NAAT-reglen	233
3.6.1.	Markedsandel	235
3.6.2.	Omsætning	236
3.7.	Arten af aftalen	236
3.7.1.	Aftalen omfatter flere medlemsstater	237
3.7.2.	Aftalen omfatter en enkelt medlemsstat	238
3.7.3.	Aftalen omfatter kun en del af en medlemsstat	240
4.	Regelsættet – § 6, art. 81 eller begge?	241
4.1.	Pligt til at anvende art. 81, stk. 1	241
4.2.	Pligt til ikke at anvende § 6 (»konvergensreglen«)	242
4.3.	Ret til at anvende anden national lovgivning	243
5.	Myndigheder, der kan håndhæve § 6 og art. 81	244
6.	De generelle betingelser for forbuddets anvendelse	246
7.	Aftaler	247
7.1.	Generel definition	247
7.2.	Ingen formkrav	248
7.3.	Forudgående forhandlinger	250
7.4.	Deltagelse i møder	251
7.5.	En samlet aftale	253
7.6.	Ensidige foranstaltninger eller aftale	253
7.6.1.	Udtrykkelig aftale	254
7.6.2.	Stilthende aftale	256
7.7.	Ophør	259
7.8.	Statslige foranstaltninger	260
8.	Samordnet praksis	264
9.	Karteller	270
10.	Vedtagelser	273
10.1.	Sammenslutning af virksomheder	274
10.2.	Vedtagelser	275
11.	Virksomheder	278
12.	Konkurrencebegrænsning	278
12.1.	Terminologi	278
12.2.	Hovedprincipperne	279
12.2.1.	Horisontale og vertikale aftaler	280
12.2.2.	Faktisk og potentiel konkurrence	281
12.2.3.	Interbrand-konkurrence og intrabrand-konkurrence	282
12.2.4.	Til formål eller til følg	284
12.2.5.	»Rule of reason«	286

12.2.6.	Accessoriske begrænsninger	287
12.2.7.	Nødvendige konkurrencebegrænsninger	289
13.	Til formål	290
13.1.	Mærkbarhed	294
13.1.1.	Horisontale aftaler	295
13.1.2.	Vertikale aftaler	297
14.	Til følge	299
14.1.	Mærkbarhed eller markedsstyrke	302
14.1.1.	Horisontale samarbejdsaftaler	305
14.1.2.	Vertikale aftaler	308
14.2.	Kumulativ virkning	310
15.	Til stk. 2	312
16.	Horisontale aftaler	313
16.1.	Boykot	314
16.2.	Diskriminationsaftaler	315
16.3.	Forretningsbetingelser	317
16.4.	Forsknings- og udviklingsaftaler	317
16.5.	Fælles køb	320
16.6.	Fælles distribution/markedsføring/salg	324
16.6.1.	Distributionsaftaler	325
16.6.2.	Markedsføringsaftaler	325
16.6.3.	Salgsaftaler	326
16.7.	Immaterialrettigheder	328
16.7.1.	Aftaler om ophavsret	330
16.7.2.	Aftaler om patenter mv.	331
16.7.3.	Aftaler om varemærker	340
16.8.	Informationsudveksling	340
16.9.	Joint venture aftaler	342
16.9.1.	Reguleringen af joint ventures	344
16.9.2.	Ikke-selvstændigt fungerende joint ventures	345
16.9.3.	Samordning af stifternes adfærd	348
16.9.4.	Samordning af en af stifternes og joint ventures adfærd	349
16.9.5.	Stifterne er ikke konkurrenter	350
16.10.	Konkurrenceklausuler	351
16.11.	Kundedelingsaftaler	353
16.12.	Kvalitetskrav	355
16.12.1.	Til virksomheder	355
16.12.2.	Til produkter	359

16.13.	Kædesamarbejde	362
16.13.1.	Generelt	362
16.13.2.	Fælles indkøb	363
16.13.3.	Informationsudveksling	364
16.13.4.	Markedsføring	365
16.13.5.	Priser	365
16.14.	Markedsdelingsaftaler	366
16.15.	Miljøaftaler	368
16.16.	Prisaftaler	370
16.16.1.	Ens priser	372
16.16.2.	Minimumspriser	373
16.16.3.	Maksimalpriser	375
16.16.4.	Vejledende priser	377
16.17.	Produktionsaftaler	379
16.17.1.	Produktionsbegrænsninger	380
16.17.2.	Specialisering	381
16.18.	Aftaler i forbindelse med udbud	384
16.18.1.	Aftaler mellem tilbudsgivere	385
16.18.2.	Udbyders aftaler	389
16.19.	Underleveranceaftaler	392
17.	Vertikale aftaler	396
17.1.	Generelt	399
17.2.	De enkelte aftaletyper	402
17.3.	Agentaftaler	403
17.3.1.	Markedet for levering af agentydelser	403
17.3.2.	Markedet for salg af agenturgiverens produkter ...	405
17.3.3.	Relevante risici	406
17.4.	Begrænset distribution	408
17.4.1.	Eksklusiv kundetildeling	408
17.4.2.	Eksklusiv leveringsforpligtelse	409
17.4.3.	Eneforhandling	410
17.4.4.	Selektiv distribution	412
17.5.	Franchiseaftaler	416
17.6.	Immaterialrettigheder	417
17.7.	Mærkeeksklusivitet	418
17.7.1.	Eksklusiv købsforpligtelse	418
17.7.2.	Konkurrenceklausuler	421
17.7.3.	Sponsoraftaler	425
17.7.4.	Krav om tillægssydelser (>koblingssalg<)	427

17.8.	Prisaftaler	430
17.8.1.	Generelt	432
17.8.2.	Faste videresalgsspriser	433
17.8.3.	Minimumssalgsspriser	437
17.8.4.	Maksimalsalgsspriser	437
17.8.5.	Vejledende priser	439
17.9.	Underleveranceaftaler	441
18.	Vedtagelser inden for en sammenslutning af virksomheder	445
18.1.	Annoncering	446
18.2.	Auktioner, messer og udstillinger	447
18.3.	Forretningsbetingelser	450
18.4.	Informationer til en sammenslutnings medlemmer	454
18.5.	Ensidige udmeldinger til medlemmerne	455
18.5.1.	Ens priser	456
18.5.2.	Minimumspriser	457
18.5.3.	Maksimalsalgsspriser	458
18.5.4.	Vejledende priser	459
18.5.5.	Vejledninger om omkostninger	462
18.6.	Udveksling af informationer	465
18.6.1.	Markedsstrukturen mv.	466
18.6.2.	Arten af udvekslede informationer	469
18.6.3.	Detaljeringsgraden	472
18.6.4.	Alderen på udvekslede informationer	473
18.6.5.	Ledelsen i sammenslutningen	474
18.6.6.	Praksis	475
18.7.	Vedtagelser i forbindelse med udbud	477
18.7.1.	Standardforbehold	478
18.7.2.	Meldeordninger	480
18.7.3.	Regulering af tilbud	482
19.	Påbud og tilsagn	484
20.	Ugyldighed	486
§ 7		489
1.	Forarbejder	490
2.	Generelt	490
3.	Kommissionens bagatelmeddelelse	492
4.	De danske bagatelgrænser	495
4.1.	Den øvre bagatelgrænse	495
4.2.	Den nedre bagatelgrænse	496

5.	Undtagelser til bagatelgrænserne	496
5.1.	Aftaler mv. med mærkbar samhandelspåvirkning	497
5.2.	Aftaler mv. uden mærkbar samhandelspåvirkning	498
5.2.1.	Prisaftaler	499
5.2.2.	Aftaler om tilbudskoordinering	499
5.2.3.	Kumulativ virkning af lignende aftaler	500
6.	Beregning af omsætning	502
6.1.	Generelt om omsætning	502
6.2.	Brancheforeningers omsætning	504
6.3.	Finansielle virksomheders omsætning	506
6.4.	Statens og kommuners omsætning	507
6.5.	Overskridelse af omsætnings- og markedsandelsgrænser	508
§ 8		510
1.	Forarbejder	511
2.	Generelt	511
2.1.	Pligt til ikke at anmelde, hhv. ret til at anmelde	512
2.2.	Rette myndighed	513
2.2.1.	Aftaler uden mærkbar samhandelspåvirkning	513
2.2.2.	Aftaler med mærkbar samhandelspåvirkning	516
2.3.	Materielle krav	517
2.4.	Bevisbyrde	520
2.5.	Tidsmæssige krav	521
2.6.	Virkningerne af en anmeldelse, hhv. en undtagelse	523
2.7.	Forholdet til § 11 og art. 82	525
3.	Effektivitetsgevinster	526
3.1.	Omkostningsbesparelser	531
3.2.	Kvalitative effektivitetsgevinster	533
4.	Konkurrencebegrænsningens nødvendighed	537
5.	En rimelig andel til forbrugerne	543
6.	Ingen udelukkelse af konkurrencen	548
7.	Anmeldelse af aftaler	553
7.1.	Indgivelse af anmeldelse	554
7.2.	Anmeldelsesskema K1	556
8.	Varigheden af en fritagelse	559
9.	Vilkår til en fritagelse	559
10.	Forlængelse af en fritagelse	563
11.	Undladelse af behandling af en anmeldelse	564
12.	Ændring eller tilbagekaldelse af en fritagelse	564

§ 9	569
1. Forarbejder	569
2. Ikke-indgrebserklæring og retsvirkningerne heraf	569
2.1. Virkninger i forhold til Konkurrencerådet	570
2.2. Virkningerne i forhold til virksomhederne	570
3. Anmeldelse	571
4. Undladelse af behandling af en anmeldelse	572
§ 10	575
1. Generelt	575
2. Inddragelse og ikke-anvendelse af en gruppefritagelse	578
2.1. Generelt om inddragelse af en gruppefritagelse	579
2.2. Kompetence til at inddrage en EU-gruppefritagelse	579
2.3. Kompetence til at inddrage en dansk gruppefritagelse	580
2.4. Betingelserne for Konkurrencerådets inddragelse	581
2.5. Ikke-anvendelse af en gruppefritagelse	582
3. Forsikringsaftaler	584
3.1. Ikrafttræden mv.	584
3.2. Anvendelsesområde	584
3.2.1. Fælles beregninger, tabeller og undersøgelser	584
3.2.2. Standardpolicevilkår og standardmodeller	586
3.2.3. Fælles dækning af visse risikotyper	588
3.2.4. Tekniske specifikationer for sikkerhedsudstyr	588
3.3. Inddragelse af gruppefritagelsen	589
4. Forsknings- og udviklingsaftaler	589
4.1. Ikrafttræden mv.	590
4.2. Anvendelsesområde	592
4.3. Betingelser for fritagelsen	592
4.4. Fritagelsens varighed	594
4.4.1. Aftale mellem ikke-konkurrenter	595
4.4.2. Aftale mellem konkurrenter	595
4.4.3. Beregning af markedsandele	595
4.5. Udelukket fra fritagelsen	596
4.6. Inddragelse af gruppefritagelsen	599
5. Vertikale aftaler inden for motorkøretøjsbranchen	599
5.1. Ikrafttræden mv.	599
5.2. Anvendelsesområde	600
5.3. Generelle betingelser for fritagelsen	602
5.3.1. Markedsandele	603
5.3.2. Andre generelle betingelser	605

5.4. Særlige betingelser for fritagelsen	606
5.5. Udelukket fra fritagelsen	607
5.5.1. Alvorlige begrænsninger for alle tre kategorier	608
5.5.2. Salg af nye biler	609
5.5.3. Salg af reparationsydelser mv. og reservedele	610
5.6. Inddragelse af gruppefritagelsen	611
6. Specialiseringsaftaler	612
6.1. Ikrafttræden mv.	612
6.2. Anvendelsesområde	612
6.3. Betingelser for fritagelsen	614
6.4. Udelukket fra fritagelsen	615
6.5. Inddragelse af gruppefritagelsen	615
7. Teknologioverførselsaftaler	616
7.1. Ikrafttræden mv.	616
7.2. Anvendelsesområde	616
7.2.1. Aftaler omfattet af gruppefritagelsen	616
7.2.2. Aftaler, der ikke omfattes af gruppefritagelsen	618
7.2.3. Varigheden af fritagelsen	619
7.2.4. Forholdet til andre gruppefritagelser	620
7.3. Generelle betingelser for fritagelsen	621
7.3.1. Markedsandele	621
7.3.2. Andre generelle betingelser	625
7.4. Udelukket fra fritagelsen	627
7.4.1. Aftaler mellem konkurrenter	628
7.4.2. Aftaler mellem ikke-konkurrenter	633
7.5. Inddragelse af gruppefritagelsen	636
8. Vertikale aftaler	637
8.1. Ikrafttræden mv.	637
8.2. Anvendelsesområde	637
8.2.1. Generelt	637
8.2.2. Aftaler mellem en sammenslutning og dens medlemmer	639
8.2.3. Aftaler mellem konkurrenter	641
8.2.3. Aftaler om udnyttelse af immaterielle rettigheder	644
8.3. Betingelser for fritagelsen	645
8.3.1. Markedsandele	645
8.3.2. Konkurrenceklausuler	649
8.4. Udelukket fra fritagelsen	655
8.4.1. Generelt	655

8.4.2.	Bindende videresalgspriser.....	656
8.4.3.	Område- eller kunde begrænsninger	656
8.4.4.	Selektive distributionsaftaler.....	661
8.4.5.	Begrænsninger i leverancer fra en reserveredelsproducent	664
8.5.	Inddragelse af gruppefritagelsen	665

Kapitel 2 A. Dominerende virksomheders samhandelsbetingelser 667

§ 10 a	667
1. Forarbejder	668
2. Generelt	668
3. Samhandelsbetingelser.....	669
4. Påbud om udarbejdelse og indsendelse	671
4.1. Udarbejdelse af samhandelsbetingelser	673
4.2. Klage fra en konkurrent.....	673
4.3. Særlige markedsforhold	674
4.4. Særligt behov	676
5. Anmodning om vurdering.....	677
5.1. Ikke samhandelspåvirkning.....	677
5.2. Samhandelspåvirkning	678
6. Påbud om ændring, ophævelse eller præcisering.....	679
7. Forholdet til § 11	680
8. Offentliggørelse, påklage, tvangsbøder og bøder.....	681

Kapitel 3. Misbrug af dominerende stilling

§ 11 (Frederik André Bork).....	683
Forarbejder.....	684
Til § 11 – Indledning	684
Generelle bemærkninger.....	684
Geografiske anvendelsesområde	686
Forholdet til andre bestemmelser i loven	686
Misbrug der påvirker samhandelen mærkbart.....	687
Regelsættet – § 11, art. 82 eller begge?.....	688
Discussion Paper og Guidance Paper	688
Til stk. 1 – Forbud mod misbrug af dominerende stilling	690
Virksomheder mv.....	690
Dominerende stilling.....	691
Virksomhedens markedsandel	693
Yderligere kriterier (udover virksomhedens markedsandel).....	705
Tidsmæssig udstrækning af den dominerende stilling	709

Kollektivt dominerende stilling	712
Kollektiv stilling.....	712
Kollektiv dominans	723
Kollektivt misbrug	725
Køberdominans (købermagt).....	727
Misbrugsbegrebet.....	729
Til stk. 2 – Erklæring om ikke-dominerende stilling.....	729
Til stk. 3 – Eksempler på misbrug.....	732
Misbrugsbegrebet.....	732
Til stk. 3, nr. 1 – Urimelige priser eller andre forretningsbetingelser	738
Urimeligt høje salgspriser	738
Hvornår er en pris urimelig høj?	747
Hvornår er United Brands-testens 1. led opfyldt?	749
Hvornår er United Brands-testens 2. led opfyldt?	752
Beviskrav og konkurrencemyndighedernes skøn	754
Dansk praksis i øvrigt	755
Urimeligt lave købspriser.....	757
Urimeligt lave salgspriser (predatory pricing)	758
Selektivt lave priser.....	780
Krydssubsidiering	789
Vertikalt prispres (»margin squeeze«).....	791
Mindstepriser ved videresalg i efterfølgende omsætningsled.....	797
Andre urimelige forretningsbetingelser.....	797
Strukturelt misbrug og anden urimelig adfærd	816
Til stk. 3, nr. 2 – Leveringsnægtelse mv.	818
Fællesskabspraksis om leveringsnægtelse	819
Dansk praksis om leveringsnægtelse	834
Til stk. 3, nr. 3 – Diskrimination af handelspartnere	841
»Ren« diskrimination.....	842
Bonus- og rabatsystemer.....	853
Fællesskabspraksis om bonusser og rabatter	858
Discussion Paper og Guidance Paper	868
Dansk praksis om bonusser og rabatter	872
Til stk. 3, nr. 4 – Krav om tillægsydelser (»koblingssalg«).....	887
Til stk. 4 – Påbud om ophør og bindende tilsagn	898
Til stk. 5 – Erklæring om ikke-indgreb	900
Til stk. 6 – Nærmere regler om anmeldelse mv.....	903
Til stk. 7 – Samhandelspåvirkning	906

Kapitel 3 A. Konkurrenceforvridende støtte	909
§ 11 a	909
1. Forarbejder	910
2. Generelt	911
3. Systematikken for bestemmelsens anvendelse	913
4. Regelsæt og rette myndighed	913
4.1. Samhandelspåvirkning	914
4.2. Kommissionens kompetence	916
4.3. Konkurrencerådets kompetence	917
5. Offentlige midler	918
6. Støtte	919
6.1. Direkte støtte	922
6.2. Indirekte støtte	922
6.3. Krydssubsidiering	923
6.4. Kompensation for ydelser	927
6.5. »Fritvalgsordninger«	929
7. Selektiv støtte	931
8. Erhvervsvirksomhed	931
9. Konkurrenceforvridende støtte	932
9.1. Mærkbarhed	934
10. Ikke-lovlig støtte	935
10.1. Kompetent myndighed	938
10.2. Tidsfrister	939
11. Påbud	939
11.1. Ophør	940
11.2. Tilbagebetaling	940
11.3. Forældelse	942
12. Ikke-indgrebserklæring	943
12.1. Anmeldelse	944
§ 11 b	948
Forarbejder	948
Til stk. 1 – Undersøgelse af afregningspriser mv.	951
Til stk. 2 – Udstedelse af påbud	953
Nr. 1 – Påbud om ophør	956
Nr. 2 – Påbud om bestemt beregningsgrundlag mv.	957
Nr. 3 – Påbud om efterbetaling	957
Til stk. 3 – Tidsmæssig begrænsning af et påbud om efterbetaling	958
Til stk. 4 – Samhandelspåvirkning	959
Til stk. 5 – Konkurrencerådets kompetence	959

§ 11 c	961
Kapitel 4. Fusionskontrol	965
§ 12 (Pernille Hollerup)	965
Forarbejder	966
Generelt	966
Forbilledet – Fusionskontrolforordningen	966
Forholdet til lovens forbudsbestemmelser	967
Fusioner, der er en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering	969
Den praktiske tilgang til lovens kapitel 4	969
Til 1. pkt. – Tærskelværdier	969
Tærskelværdierne i stk. 1, nr. 1	971
Tærskelværdierne i stk. 1, nr. 2	971
Deltagende virksomheder	973
Sammenlægning/sammensmeltning	973
Erhvervelse af enekontrol	973
Erhvervelse af enekontrol med en del af en virksomhed	973
Erhvervelse af fælles kontrol med en nyoprettet virksomhed	974
Erhvervelse af fælles kontrol med en eksisterende virksomhed	974
Fra enekontrol til fælles kontrol	974
Fra fælles kontrol til enekontrol	974
Indtræden eller udskiftning af aktionærer i et joint venture	975
Opløsning af et joint venture og deling af aktiver	976
Udveksling af aktiver (asset swaps)	976
Fælles kontrol med en virksomhed med henblik på deling af denne	976
Fysiske personers erhvervelse af kontrol	977
Management buy outs	977
Statslige virksomheders erhvervelse af kontrol	977
Til stk. 2 – Delvis erhvervelse af kontrol	977
Til stk. 3 – Etapevis erhvervelse af kontrol	978
Til stk. 4 – Bkg 895 om omsætningsberegning	980
Nettoomsætning	980
Koncernomsætning	980
Statsejede virksomheder	981
(Branche-)foreninger	982
Fonde	982

Joint ventures	983
Omsætning i Danmark	984
Kommissionens praksis for geografisk fordeling – varer.....	984
Kommissionens praksis for geografisk fordeling – tjenesteydelser.....	984
Omregning til danske kroner.....	985
Til stk. 5 – Fusioner med fællesskabsdimension	985
Hovedreglen – Kommissionens enekompetence	985
Undtagelsen – Henviste fusioner.....	986
Henvisningsreglen i art. 4, stk. 4-5	986
Henvisningsreglen i art. 9, stk. 1, jf. stk. 2.....	988
Regler for behandling af en henvist fusion til Konkurrencerådet.....	989
§ 12 a (Pernille Hollerup).....	991
Forarbejder	992
Generelt.....	992
Til stk. 1, nr. 1 – Sammensmeltning af virksomheder	993
Til stk. 1, nr. 2 – Erhvervelse af kontrol.....	994
Kontrolmidlet.....	994
Outsourcing.....	996
»Mulighed for« afgørende indflydelse (kontrol).....	997
Optioner	997
Personers erhvervelse af kontrol.....	998
Investeringsfondes erhvervelse af kontrol.....	999
Koncerninterne fusioner.....	999
Reorganisering i offentlige virksomheder	999
Varig ændring af kontrolforholdene	1000
Indbyrdes forbundne transaktioner	1001
Gensidigt betinget – de jure eller de facto	1002
En eller flere virksomheder opnår kontrol med en eller flere andre virksomheder.....	1002
Kontrolformer	1003
Direkte kontrol og indirekte kontrol	1003
Enekontrol.....	1004
Minoritetsaktiebesiddelser.....	1004
Fælles kontrol	1005
Ændringer i kontrollen	1008
Til stk. 2 – Oprettelse af selvstændigt fungerende joint ventures.....	1010
Varetagelse »en selvstændig virksomheds samtlige funktioner«.....	1011

Et joint ventures afhængighed af mødrene i en opstartsperiode.....	1013
Leverancer fra joint venture til mødrene	1014
Outsourcing.....	1015
Leverancer fra mødrene til joint venture	1016
På et »varigt grundlag«	1017
Ændringer i et selvstændigt fungerende joint ventures aktiviteter	1019
Til stk. 4 – Undtagelser.....	1021
Til stk. 5 – Forlængelse af fristen i § 12 a, stk. 4, nr. 1.....	1023
§ 12 b (Pernille Hollerup).....	1025
Forarbejder	1025
Generelt.....	1025
Til stk. 1 – Anmeldelsespligt.....	1025
Hvornår udløses anmeldelsespligten?	1026
Indgåelse af fusionsaftalen	1026
Offentliggørelse af et overtagelses- eller ombytningstilbud	1028
Erhvervelse af kontrol	1028
Til stk. 2 – Offentliggørelse.....	1028
Til stk. 3 – Anmeldelse af fusioner	1029
Hvem indgiver en anmeldelse?.....	1029
Formkrav	1029
Frister for Konkurrencerådet	1030
Skema K2 – del A	1031
Skema K2 – del B	1032
§ 12 c (Pernille Hollerup)	1038
Forarbejder.....	1039
Til stk. 1 – Beslutningskompetence	1039
Til stk. 2 – Den materielle vurdering af en anmeldt fusion	1040
»Den effektive konkurrence hæmmes betydeligt« (SIEC-testen)	1040
Effektiv konkurrence	1043
Generelt om beviskrav	1044
Dominans som kilde til, at »den effektive konkurrence hæmmes«.....	1045
Markedsandele	1047
Horisontale, vertikale og konglomerat-fusioner.....	1048
Ikke-koordinerede virkninger	1049
Koordinerede virkninger (kollektiv dominans).....	1050
Horisontale fusioner.....	1050
Formodningsregel og »sikker havn«	1050

Ikke-koordinerede virkninger i horisontale fusioner.....	1053
Ikke-koordinerede virkninger og koordinerede virkninger på samme marked i horisontale fusioner.....	1056
Koordinerede virkninger i horisontale fusioner	1056
Ad (i) Overvågning.....	1059
Ad (ii) Afskrækkelsesforanstaltninger.....	1062
Ad (iii) Ingen udefra kommende må kunne bringe målet i fare	1064
Horisontale fusioner med en potentiel konkurrent.....	1065
Vertikale fusioner	1066
»Sikker havn«.....	1067
Analysemetode for fusioner, der ikke er omfattet af den »sikre havn«	1068
Ikke-koordinerede virkninger i vertikale fusioner	1069
Afskærmning til et input-/up-stream marked	1070
(1) Evnen til at afskærme	1070
(2) Incitamenter til at afskærme	1071
(3) Den sandsynlige indvirkning på den effektive konkurrence	1074
Afskærmning til en væsentlig del af kundegrundlaget	1075
(1) Evnen til at afskærme	1075
(2) Incitamenter til at afskærme	1075
(3) Den sandsynlige indvirkning på den effektive konkurrence	1077
Konglomeratfusioner	1077
(1) Evnen til at afskærme	1078
(2) Incitamenter til at afskærme	1079
(3) Den sandsynlige indvirkning på den effektive konkurrence.....	1079
Koordinerede virkninger i vertikale fusioner og konglomeratfusioner.....	1080
Andre relevante faktorer ved vurdering af en fusion	1080
Købermagt.....	1081
Virksomhedstilgang	1082
(i) Sandsynlig.....	1083
(ii) Rettidig.....	1083
(iii) Tilstrækkelig.....	1083
Effektivitetsgevinster	1084
(i) Til gavn for forbrugerne	1085
(ii) Fusionsspecifikke.....	1086
(iii) Påviselige	1086

»Failing Company Defence«	1087
Accessoriske begrænsninger.....	1089
Generelt	1089
2005-meddelelsen om accessoriske begrænsninger	1091
Begrænsninger forud for gennemførelsen af fusionen	1092
Begrænsninger efter gennemførelsen af fusionen	
(1) Konkurrenceklausuler.....	1093
(2) Licensaftaler.....	1099
(3) Købs- og leveringsforpligtelser	1101
Accessoriske begrænsninger i forbindelse med ikke-selvstændigt fungerende joint ventures	1103
Til stk. 3 – Samordningsaspekter	1104
Til stk. 4 – Vurderingskriterier ved samordningsaspekter.....	1106
§ 12 c, stk. 4, nr. 1 – Kandidatmarkeder.....	1106
Ad (i) de stiftende virksomheder er på samme marked som det selvstændigt fungerende joint venture	1108
Ad (ii) de stiftende virksomheder er på et marked, der er upstream eller downstream i forhold til det, hvor joint venturet er aktivt.....	1109
Ad (iii) de stiftende virksomheder er på et nabomarked tæt forbundet med det relevante marked.....	1109
§ 12 c, stk. 4, nr. 2	1110
Årsagssammenhæng	1110
Samordningens indvirkning på konkurrencen	1111
Til stk. 5 – Implementeringsforbud (stand still).....	1111
1. Pkt. – Berostillelse	1112
2. Pkt. – Undtagelse til implementeringsforbuddet	1113
Til stk. 6 – Dispensation fra implementeringsforbuddet	1113
Til stk. 7 – Procedure ved planlagte fusioner.....	1116
Til stk. 8 – Afslag på at benytte den forenkede procedure	1119
§ 12 d (Pernille Hollerup).....	1120
Forarbejder.....	1120
Generelt.....	1120
Kommissionens sagsbehandlingsfrister	1121
Til stk. 1 – Fase 1	1121
Beregning af frister	1122
Behandling af anmeldelsen og indledning af fase 2.....	1122
Til stk. 2 – Fase 2.....	1124
Til stk. 3 – Ikke-overholdelse af frister og afbrydelse af disse.....	1124

§ 12 e (Pernille Hollerup)	1126
Forarbejder	1126
Generelt	1126
Til stk. 1 – Vilkår, påbud og tilsagn	1127
Tilsagn	1128
Vilkår	1129
Sondring mellem forpligtelser og betingelser i EU-retten	1129
Påbud	1130
Håndhævelse	1130
Til stk. 2 – Eksempler på vilkår eller påbud	1131
Generelt om tilsagn	1131
Bevisbyrde	1131
Generelle materielle krav	1131
Arten af tilsagn – strukturelle versus adfærdsmæssige	1135
Arten af konkurrenceproblemet	1137
Til stk. 2, nr. 1 – Frasalg	1137
De(n) frasolgte virksomhed/aktiver/ejerinteresser	1138
Levedygtig og konkurrencedygtig	1138
En uafhængig virksomhed	1140
Frasalg af aktiver	1140
Forbud mod generhvervelse	1142
Alternative tilsagn om frasalg	1142
Krav til køberen af de(n) frasolgte virksomhed/aktiver	1142
En egnet køber	1142
Adskillelse af forbindelser til konkurrenter	1144
Til stk. 2, nr. 2 – Tredjepartsadgang	1145
Adgang til infrastruktur/netværk	1145
Fusioner med koordinerede virkninger	1146
Afbrydelse af eksklusive aftaler	1147
Optagelsesbetingelser	1147
Fjernelse af konkurrenceklausuler og konkurrenceforbud	1148
Til stk. 2, nr. 3 – Andre foranstaltninger	1149
Afstå fra prisdiskrimination, hhv. loyalitetsskabende bonus- og rabataftaler	1149
Tiltag, der modvirker krydssubsidiering af den opkøbte virksomhed	1150
Afskære flow af kommercielt følsomme oplysninger	1151
Processuelle aspekter ved afgivelse af tilsagn	1151
Proceduren ved afgivelse af tilsagn	1151

Udformning og proces ved tilsagn om frasalg mv.	1152
Revurderingsklausuler og ændring af afgivne tilsagn	1154
Til stk. 3 – Påbud om efterlevelse af tilsagn	1156
§ 12 f (Pernille Hollerup)	1158
Forarbejder	1158
Til § 12 f – Tilbagekaldelse	1158
Til nr. 1 – Urigtige eller vildledende oplysninger	1160
Til nr. 2 – Manglende efterkommelse af påbud eller vilkår	1161
§ 12 g (Pernille Hollerup)	1163
Forarbejder	1163
Til § 12 g – Påbud om deling mv.	1163
Kapitel 5. Offentlighed	1167
§ 13 (Michael Klöcker)	1167
Forarbejder	1168
Til stk. 1 – Begrænset anvendelse af offentlighedsloven	1168
Fastsættelse af administrative forskrifter	1170
Egen acces	1170
OFL § 6 om notatpligt	1172
Meroffentlighed	1173
Artikel 12 i Rfo 1/2003	1176
Sager uden for konkurrenceloven	1178
Proces ved aktindsigtsanmodninger	1178
Til stk. 2 og stk. 3 – Offentliggørelse	1181
Til stk. 4 – Begrænsninger ved offentliggørelse	1185
Til stk. 5 – Hemmeligholdelse over for Konkurrencerådets medlemmer ..	1188
Kapitel 6. Konkurrencemyndigheden. Organisation og beføjelse	1191
§ 14 (Michael Klöcker)	1191
Forarbejder	1192
Konkurrencestyrelsen og Konkurrencerådet	1192
Stk. 1 – Konkurrencerådets opgaver	1193
Stk. 1, 1. og 2. pkt. – Rådets kompetence	1193
Stk. 1, 3. pkt. – Rådets sager	1194
Egen drift sager	1194
Anmeldelsessager	1195
Klagesager	1197
Henvisning fra EU-Kommissionen	1198

Stk. 1, 3. pkt. – Regler i medfør af § 11 c	1199
Stk. 1, 4. pkt. – Afvisning af sager	1200
Stk. 1, 5. pkt. – Afvisning af sager afsluttet efter KRL § 16 a	1204
Stk. 2 – Konkurrencestyrelsens opgaver	1205
Stk. 3 – Regler for Konkurrencerådet og Konkurrencestyrelsen	1205
Bkg 672 af 19. juni 2007 – Forretningsorden for Konkurrencerådet	1206
Rådets sammensætning	1206
Kompetence	1207
Habilitet	1213
Tavshedspligt	1215
Konkurrencestyrelsens virksomhed	1216
§ 15	1219
Forarbejder	1219
Til stk. 1 – Konkurrencerådets sammensætning	1220
Til stk. 2 – Faste stedfortrædere	1221
Til stk. 3 – Nærmere regler om indstilling mv. af rådsmedlemmer	1222
§ 15 a (Michael Klöcker)	1224
Forarbejder	1224
Partsbegrebet	1224
Stk. 1 – Begrænsning i partsaktindsigt	1234
Til stk. 2 – Partshøring	1237
§ 15 b	1244
§ 15 c	1245
Sagsbehandling og afgørelser på engelsk	1245
§ 16	1247
1. Forarbejder	1247
2. Generelt	1247
3. Eksempler på påbud	1254
3.1. Påbud om hel eller delvis ophævelse af aftaler mv.	1256
3.2. Påbud om priser og avancer	1259
3.3. Leveringspåbud	1260
3.4. Påbud om adgang til en infrastrukturfacilitet	1262
4. Tidsbegrænsede påbud	1265

§ 16 a	1266
1. Forarbejder	1266
2. Generelt	1266
3. »Bindende« tilsagn	1269
4. Betingelser for at gøre tilsagn bindende	1270
5. Tidsbegrænsning	1276
6. Klageadgang	1278
7. Påbud	1280
8. Tilbagekaldelse	1281
9. Tvangsbøder, bøder og erstatning	1283
§ 17	1285
Forarbejder	1285
Generelt	1285
Pligtssubjekter	1286
Alle og nødvendige oplysninger	1287
Oplysningernes form og omfang	1290
Til stk. 2 – Indhentning til andre konkurrencemyndigheder	1291
Manglende eller urigtig udlevering	1292
§ 18 (Michael Klöcker)	1293
1. Forarbejder	1294
2. Indledning	1295
2.1. Styrelsens kontrolundersøgelser	1295
2.2. Overblik	1298
3. Kontrolundersøgelser	1299
3.1. Grundlæggende om kontrolundersøgelser – § 18, stk. 1	1299
3.2. Retlig status af styrelsens beslutning	1302
3.3. Beslutning om kontrolundersøgelse	1303
3.4. Retlig status af sag efter kontrolundersøgelse	1308
3.5. Praktisk gennemførelse af kontrolundersøgelsen	1310
3.6. Virksomhedens lokaler	1314
3.7. Virksomhedens oplysninger	1315
3.8. Legal professional privilege	1317
3.9. Mundtlige forklaringer	1322
3.10. Adgang til lommer, tasker og lign.	1325
4. Ekstern databehandler	1328
5. Retskendelse og legitimation	1331
5.1. Retskendelse	1331
5.2. Legitimation	1339

6. Elektroniske kopier (spejling).....	1339
7. Forsegling.....	1344
8. Midlertidig medtagelse af oplysninger.....	1346
9. Forlængelse af frister i § 18, stk. 4-6.....	1348
10. Politiets bistand.....	1349
11. Bistand til Kommissionen og konkurrencemyndigheder.....	1351
§ 18 a	1355
Forarbejder.....	1355
Generelt.....	1355
Til stk. 1 og stk. 2 – Betingelser for videregivelse af oplysninger.....	1356
Til stk. 3 – Fastsættelse af nærmere bestemmelser.....	1357
Kapitel 7. Anke	1359
§ 19	1359
1. Forarbejder.....	1360
2. Generelt.....	1360
3. Afgørelser, der kan påklages.....	1360
4. Afgørelser, beslutninger mv., der ikke kan påklages.....	1366
4.1. Afgørelser.....	1366
4.2. Beslutninger.....	1368
4.3. Afvisninger.....	1370
5. Afgørelser om forvaltningsretlige spørgsmål.....	1371
6. Klageberettigede.....	1373
6.1. Afgørelsens adressat.....	1373
6.2. Andre end adressaten.....	1373
7. Opsættende virkning.....	1377
7.1. Opsættende virkning ikke tillagt.....	1379
7.2. Opsættende virkning tillagt.....	1382
8. Konkurrenceankenævnets efterprøvelse.....	1383
8.1. Sagsbehandling mv. på engelsk.....	1384
9. Genoptagelse (Michael Klöcker).....	1385
10. Tilbagekaldelse (Michael Klöcker).....	1390
§ 20	1398
Forarbejder.....	1398
Til stk. 1 – Rette klageinstans.....	1398
Til stk. 2 – Klagefrist til Konkurrenceankenævnet.....	1400
Til stk. 3 – Indbringelse for domstolene.....	1401
Til stk. 4 – Udskrifter af domme.....	1407

§ 21	1408
Forarbejder.....	1408
Til stk. 1 og stk. 2 – Konkurrenceankenævnets sammensætning.....	1408
Til stk. 3 – Nærmere regler om Konkurrenceankenævnet.....	1411
Kapitel 8. Bestemmelser om straf og straffempelse	1415
§ 22	1415
Forarbejder.....	1415
Til stk. 1 – Tvangsbøder.....	1416
Middel til gennemtvungelse af en handlepligt eller straf?.....	1416
Kompetencen til at pålægge tvangsbøder.....	1417
Adressaten.....	1418
Daglige eller ugentlige tvangsbøder.....	1418
Klageadgang til Konkurrenceankenævnet.....	1419
Offentliggørelse.....	1419
Til nr. 1 – Undladelse af at give oplysninger.....	1420
Til nr. 2 – Undladelse af at efterkomme vilkår eller påbud.....	1421
Vilkår.....	1421
Påbud.....	1422
Til nr. 3 – Undladelse af at efterkomme et bindende tilsagn.....	1423
Til stk. 2 – Inddrivelse ved udpantning eller lønindeholdelse.....	1423
Til stk. 3 – Restanceinddrivelsesmyndighedens kompetence.....	1424
§ 23	1425
1. Forarbejder.....	1426
2. Generelt.....	1427
3. Strafsubjektet.....	1428
3.1. Juridiske personer.....	1428
3.1.1. Personel tilknytning.....	1430
3.1.2. Funktionel tilknytning.....	1431
3.1.3. Moder/datterselskabsforhold.....	1431
3.2. Fysiske personer.....	1433
3.3. Succession mv.	1436
4. Tilregnelser.....	1439
4.1. Forsæt.....	1440
4.2. Grov uagtsomhed.....	1443
5. Straffen.....	1445
5.1. De generelle principper for strafudmålingen.....	1446
5.2. Grovhed.....	1447
5.3. Varighed.....	1449

5.4.	Den juridiske persons omsætning	1451
5.5.	Skærpende omstændigheder.....	1452
5.6.	Formildende omstændigheder.....	1453
5.7.	Fortjeneste eller besparelse	1454
5.8.	Betalingsevne.....	1456
6.	Strafsanktionerede overtrædelser.....	1456
6.1.	Materielle overtrædelser.....	1456
6.1.1.	Konkurrencebegrænsende aftaler mv.....	1456
6.1.2.	Misbrug af dominerende stilling	1459
6.2.	Formelle overtrædelser.....	1460
6.2.1.	Vilkår	1460
6.2.2.	Påbud.....	1461
6.2.3.	Tilsagn.....	1461
6.2.4.	Fusioner.....	1462
6.2.5.	Oplysningskrav	1463
6.2.6.	Urigtige oplysninger	1464
7.	Bødeimmunitet.....	1464
8.	Forældelse	1465
9.	Erstatning	1465
§ 23 a.....		1468
Forarbejder		1470
Generelt om straffempelse		1470
Til stk. 1 – Tiltalefrafald		1472
Betingelsen for at kunne anses for den første ansøger		1473
Krav til den første ansøgers oplysninger		1474
Ansøgning før en kontrolundersøgelse eller ransagning		1475
Ansøgning efter en kontrolundersøgelse eller ransagning		1476
Ansøgning under en kontrolundersøgelse eller ransagning ..		1478
Til stk. 2 – Krav til ansøgeren		1478
Nr. 1 – Samarbejde med myndighederne		1479
Personkreds omfattet af samarbejdsforpligtelsen		1479
Omfanget af samarbejdsforpligtelsen		1479
Den tidsmæssige udstrækning af samarbejdsforpligtelsen....		1481
Nr. 2 – Deltagelsen i kartellet skal være ophørt.....		1482
Nr. 3 – Ikke tvunget andre til at deltage i kartellet.....		1483
Til stk. 3 – Automatisk overgang til strafnedsættelse.....		1484
Til stk. 4 – Strafnedsættelse.....		1485
Til stk. 5 – Størrelsen af strafnedsættelsen.....		1486
Til stk. 6 – Ansøgningen.....		1487

Til stk. 7 – Myndighedernes behandling af en ansøgning	1489
Nr. 1 – Kvittering for modtagelse af en ansøgning	1489
Nr. 2 – Foreløbigt tilsagn	1489
Nr. 3 – Endeligt tilsagn	1491
Til stk. 8 – Kompetencen til at give et foreløbigt tilsagn.....	1492
Til stk. 9 – Kompetencen til at give et endelig tilsagn.....	1493
Til stk. 10 – Ansøgning fra flere virksomheder	1494
Til stk. 11 – Personer omfattet af en virksomheds ansøgning	1494

§ 23 b.....	1496
Forarbejder	1496
Konkurrencestyrelsens bødeforelæg	1496
Beskikkelse af ansatte i Konkurrencestyrelsen	1498

Kapitel 9. EU-konkurrencereglerne

§ 24.....	1501
Forarbejder	1501
1. Generelt	1501
2. Kompetente myndigheder.....	1503
2.1. Nationale konkurrencemyndigheder	1503
2.2. Domstole.....	1503
3. Jurisdiktion	1504
3.1. De danske konkurrencemyndigheders »jurisdiktion«	1504
3.2. De danske domstoles jurisdiktion	1507
4. Pligt til at sikre ensartet anvendelse af art. 81 og 82.....	1512
4.1. Pligter for de nationale konkurrencemyndigheder	1512
4.1.1. Beslutningstyper	1512
4.1.2. Underretninger til Kommissionen.....	1513
4.1.3. Ensartet anvendelse af art. 81 og 82.....	1515
4.1.4. Konkurrencestyrelsens opgaver	1516
4.2. Pligter for de nationale domstole	1516

Kapitel 9 A. Civilretlig forældelse.....

§ 25.....	1521
Forarbejder	1521
Generelt	1521
Til stk. 1 – Forældelse efter forældelsesloven	1523
Til stk. 2 – Særregel for klager til Konkurrencerådet	1524
Til stk. 3 – Særregel for påklage til Konkurrenceankenævnet	1524

§ 26 (Ophævet)	1526
Kapitel 10. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.	1527
§ 27	1527
Forarbejder	1528
Til stk. 1 – Ikrafttrædelse	1529
Til stk. 2, 1. pkt. – Ophævelse af KRL 90	1529
Til stk. 2, 2. og 3. pkt. – Faste priser på bøger mv.	1530
Til stk. 3 – Uafsluttede sager	1533
Til stk. 4 – Overgangsbestemmelse	1534
Anmeldelse inden den 1. juli 1998	1534
Ikke-anmeldelse inden den 1. juli 1998	1536
Konkurrencerådets behandling af klager	1536
Til stk. 6 – Faktureringsregler	1537
§ 28	1539
Forarbejder	1539
Til § 28 – Forbrugeroplysende gennemsigtighed	1539
§ 29	1541
Forarbejder	1541
Til § 29	1541
Litteraturfortegnelse	1543
Afgørelsesregistre	1545
Stikordsregister	1575

Forord

Der er gået ca. 7½ år, siden jeg skrev forordet til 2. udgaven, og til dette forord skrives. Hvad er der sket siden da?

I den forgangne periode er konkurrenceloven blevet ændret fire gange: 2002, 2004 (med virkning fra 2005), 2007 og 2008. Ændringerne har bl.a. vedrørt fusionskontrolreglerne, en ny afgørelsestype, hvor virksomheders tilsagn gøres bindende, Konkurrencestyrelsens kontrolundersøgelser, bødeniveauet og indførelse af en mulighed for straflempelse.

I tilknytning til disse lovændringer er der blevet udstedt nye bekendtgørelser, nogle er blevet ændret og en enkelt helt ophævet.

Konkurrencestyrelsen, Konkurrencerådet og Konkurrenceankenævnet har truffet et væld af afgørelser. Blandt disse er det værd at fremhæve en række afgørelser om forvaltningsrettens betydning i forbindelse med administrationen af konkurrenceloven.

Konkurrenceloven har været genstand for et stigende antal retssager – det være sig sager om efterprøvelse af konkurrencemyndighedernes afgørelser som straffesager om overtrædelse af loven. Civile erstatningssager er begyndt at se dagens lys.

Og så er der EU-konkurrenceretten, som danner hele grundlaget for loven og fortolkningen af bl.a. forbudsbestemmelserne og fusionskontrolreglerne. Den forgangne periode har budt på en fuldstændig reform af reglerne om anvendelsen af artikel 81 og 82, nye fusionskontrolregler, nye gruppefritagelser, nye retningslinjer fra Kommissionen samt et stort antal markante domme fra fællesskabsdomstolene.

Denne 3. udgave medtager alle disse nye tiltag, og på den baggrund forekommer det vanskeligt kun at tale om en opdatering – der er i realiteten tale om en fuldstændig ny udgave. Det skal dog understreges, at der er tale om kommentarer til konkurrenceloven og ikke til art. 81 og 82 eller EU-fusionskontrolreglerne.

I modsætning til 1. og 2. udgaven indeholder denne 3. udgave ingen bilag i form af diverse bekendtgørelser og traktatbestemmelser. Disse kan fremskaffes via diverse hjemmesider på internettet – bl.a. på Konkurrencestyrelsens hjemmeside: www.ks.dk

For drøftelser om indholdet af visse af kommentarerne retter jeg en stor tak til følgende ansatte i Konkurrencestyrelsen: Kontorchef Carsten Smidt (ad § 1), statsstøttechef Preben Pettersson (ad § 11 a) og fuldmægtig Christophe Frosell (ad § 11 b).

En stor buket roser og tak til kontorfuldmægtig Lise Monrad, Konkurrencestyrelsen, for gennemlæsning af manuskript, gode råd, korrekturlæsning og for at have været tovholder igennem særligt den sidste svære skriveproces.

Ligeledes en stor tak til kontorfuldmægtig Cecilia Arvidsen, Konkurrencestyrelsen, for hjælp til afgørelsesregister.

Sidst, men så absolut ikke mindst, en glohed tak til mine medforfattere Frederik André Bork, Pernille Hollerup og Michael Klöcker for jeres fantastiske indsats og usvigelige entusiasme med at få denne 3. udgave udgivet. Der er blevet trukket store veksler hos ægtefæller, samlever og hunden, til hvem jeg også retter en tak for udlånet af disse kapaciteter.

Som udgangspunkt omtales afgørelser, domme, lovgivning, EU-retsakter mv. fra tiden efter den 1. august 2008 ikke.

Hørsholm, den 4. oktober 2008
Kirsten Levinsen

Forkortelser

art.	artikel
bkg	bekendtgørelse
EFT	De Europæiske Fællesskabers Tidende
EUT	Den Europæiske Unions Tidende
FF	Folketingets Forhandlinger
FOB	Folketingets Ombudsmands Beretning
FT	Folketingstidende
FVL	Forvaltningsloven, lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007
KAN	Konkurrenceankenævnet
Kbesl	Kommissionens beslutning
Kdir	Kommissionens direktiv
Kfo	Kommissionens forordning
KR	Konkurrencerådet
KRL 90	Konkurrenceloven, lov nr. 370 af 7. juni 1989
KRL 98	Konkurrenceloven, lov nr. 384 af 10. juni 1997
KRL 00	Konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 687 af 12. juli 2000
KRL 02	Konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 539 af 28. juni 2002
KRL 05	Konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 785 af 8. august 2005
KRL 07	Konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 1027 af 21. august 2007, som ændret ved lov nr. 375 af 27. maj 2008
KRL-Bet. 66	Betænkning 416/1966: Betænkning angående en ny Konkurrencelov, Handelsministeriet
KRL-Bet. 95	Betænkning 1297/1995: Konkurrencelovgivningen i Danmark, (Bind 1-2), Erhvervsministeriet
KS	Konkurrencestyrelsen
lbkg	lovbekendtgørelse
MPL	Monopolloven, lov nr. 102 af 31. marts 1955 med senere ændringer